

УДК 811.93:378.147

*Тарнопольський О.Б., Сторожук С.Д.***ПРОЄКТНО-КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНОЛОГІЯ У НАВЧАННІ АНГЛОМОВНОГО АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА СТУДЕНТІВ МОВНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ****Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, Україна**

Навчання англomовного письма є однією з головних задач англomовної підготовки студентів мовних закладів вищої освіти (ЗВО) – майбутніх викладачів англійської мови, перекладачів та прикладних лінгвістів. Це обумовлено тим, що саме писемне мовлення чим далі, тим більше стає провідною формою міжнародного спілкування англійською мовою як мовою глобальної/планетарної комунікації, особливо коли йдеться про комунікацію професійну, перш за все наукову. Основною складовою у формуванні навичок і вмінь англomовного письма студентів мовних ЗВО є навчання їх письма академічного (тобто написання академічних есе), оскільки саме оволодіння таким письмом є провідним шляхом для того, щоб навчитися писати англійською мовою найскладніші види професійних наукових документів, таких як наукові статті, тези, тексти доповідей тощо. Це навчання тільки починає серйозно досліджуватися в українській методиці, а використання проєктно-комп'ютерної технології для нього ще не досліджувалося зовсім. Сказане й обумовило обрання названої наукової проблеми предметом розгляду в статті. У ній аналізується розроблена авторами проєктно-комп'ютерна технологія, яка базується на 12 етапах відпрацювання та розвитку у студентів навичок і вмінь написання академічного есе кожного з трьох виділених піджанрів («особистісна думка», «за та проти», «проблема і рішення»). Усі ці етапи розподіляються на етапи офф-лайн (суто проєктні етапи) та етапи змішаної офф-лайн – он-лайн і суто он-лайн навчальної роботи (проєктно-комп'ютерні етапи). Надається характеристика кожного з етапів, наводиться модель навчального процесу за умов використання проєктно-комп'ютерної технології, а також дані щодо практичної ефективності цієї технології. Робиться висновок про доцільність її широкого впровадження у курсах англійської мови як у мовних, так і у немовних ЗВО.

Ключові слова: мовний ЗВО, англomовне академічне письмо, проєктно-комп'ютерна технологія, етапи відпрацювання навичок і вмінь академічного письма.

DOI: 10.32434/2521-6406-2020-8-2-67-74

Постановка проблеми

Навчання англomовного письма є однією з головних задач англomовної підготовки студентів мовних ЗВО – майбутніх викладачів англійської мови, перекладачів і прикладних лінгвістів. Це обумовлено тим, що саме писемне мовлення чим далі, тим більше стає провідною формою міжнародного спілкування англійською мовою як мовою глобальної/планетарної комунікації [1], особливо коли йдеться про комунікацію професійну, перш за все наукову. Випускники українських мовних ЗВО – фахівці з англійської мови – обов'язково мають бути в змозі

як самі брати участь у такій писемній комунікації (наприклад, писати наукові статті англійською мовою за своїм фахом, готувати доповіді на професійні конференції, вести наукове листування тощо), так і навчати її своїх учнів/студентів і перекладати за потребою англійською мовою україномовні писемні документи, що підготовлені іншими фахівцями.

Основною складовою у формуванні навичок і вмінь англomовного письма студентів мовних ЗВО є навчання їх письма академічного (тобто написання академічних есе) [2], оскільки саме оволодіння таким письмом є провідним шля-

хом для того, щоб навчитися писати англійською мовою найскладніші види професійних наукових документів, таких як наукові статті, тези, тексти доповідей тощо. Академічне письмо є також найбільш творчим і нестандартизованим, а, відповідно, й найскладнішим для навчання видом письма, а тому навчаючи його, необхідно вживати найновіші та найефективніші підходи та технології, зокрема комп'ютерні технології та технологію навчального проектування як найінтенсивніші підходи у навчанні іноземних мов. Між тим, навчання англомовного академічного письма взагалі тільки починає серйозно досліджуватися в українській методиці [2,3], а використання проектно-комп'ютерної технології для такого навчання ще не досліджувалося зовсім. Це й обумовило обрання названої наукової проблеми предметом розгляду в статті.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Проектна технологія (або методика, як її нерідко називають) у навчанні іноземних мов досить добре розроблена [4,5] і зводиться до цілком автономної і високотворчої навчальної діяльності учнів або студентів, у якій вони, за завданням викладача, засобами вивчуваної мови колективно та індивідуально (розподіливши між собою окремі проектні завдання) досліджують і розробляють певну екстралінгвістичну проблему та знаходять шляхи її вирішення, що надаються як спільний матеріальний продукт проектної роботи. Наприклад, темою та проблемою проекту в курсі англійської мови в мовному ЗВО може бути вивчення оптимальних методичних шляхів навчання учнів середньої школи англійської лексики з певної тематики і розробка відповідного лексичного довідника, причому останній стає матеріальним продуктом-результатом проектної роботи групи. З наведеного опису видно, наскільки творчою та автономною є проектна робота, як вона охоплює усі види іншомовної мовленнєвої діяльності (читання та слухання у збиранні необхідної інформації, говоріння під час її обговорення та розробки кінцевого продукту, письмо в ході створення цього продукту), активізує та інтенсифікує їх розвиток завдяки навчальній автономії, творчості та високої процесуальної навчальної мотивації та інтересу, які зазвичай виникають у тих, хто навчаються, у процесі виконання навчальних завдань [6,7]. Але, незважаючи на таку розробленість проектної технології в навчанні англійської мови як іноземної, ще ніхто і ніколи не досліджував ані її використання для навчання ан-

ломовного академічного письма в мовному ЗВО, ані її сполучання у цьому навчанні з комп'ютерними технологіями.

Останні також є досить добре дослідженіми з точки зору їх використання в іншомовній/англомовній підготовці [8–13], зокрема у навчанні іншомовного/англомовного письма [14–16]. Зокрема, доведено, що комп'ютер у навчанні іншомовного письма надає нові і дуже широкі можливості для:

1. Полегшення, інтенсифікації та оптимізації процесу розвитку навичок та вмінь писемного мовлення через створення, завдяки текстовому редактору комп'ютера, умов для безперешкодного багаторазового виправлення, редагування та перероблення власного тексту, який пише той, хто навчається.

2. Прискорення та поліпшення розвитку орфографічних, граматичних, лексичних, пунктуаційних і навіть стилістичних навичок письма, завдяки наявності у текстовому редакторі програми редагування, що вказує тому, хто пише, на його помилки і надає варіанти їх виправлення [16].

3. Оптимізації контролю та коригування викладачем письмових робіт тих, хто навчається, завдяки тому ж текстовому редактору.

4. Розробки навчальних комп'ютерних програм тренувального характеру, які дозволяють тренувати навички письмового мовлення та його стандартизовані елементи (наприклад, при написанні ділових листів) тощо [14,15].

5. Легкого та ефективного поєднання індивідуалізованого відпрацювання стандартизованих елементів писемного мовлення за допомогою комп'ютера зі співпрацею з викладачем або іншими студентами в ході виконання завдань творчого характеру.

6. Пошуку та використанню інформації з Інтернету для створення писемних робіт творчого характеру (есе, статей тощо) [17,18].

7. Оприлюднення через Інтернет написаних студентами творчих письмових робіт, таких як есе, що сприяє розвитку високої навчальної мотивації в тих, хто навчаються, стимулів для високоякісного виконання письмових навчальних завдань, оскільки усвідомлюється, що роботи буде читати не тільки викладач, а й різні люди, в очах яких хочеться «добре виглядати» для самоствердження і самоповаги [18].

Але, попри всі досягнення у розвитку комп'ютерного формування навичок і вмінь іншомовного/англомовного письма, ще ніхто і ніколи не досліджував навчання англомовного ака-

демічного письма у мовному ЗВО на перетині проектної та комп'ютерної технології, тобто через використання проектно-комп'ютерної технології цього навчання.

Формулювання мети дослідження

Виходячи зі сказаного вище метою дослідження стала розробка та впровадження в практичний курс іноземної (англійської) мови у мовному ЗВО проектно-комп'ютерної технології навчання англomовного академічного письма (навчання написання англomовних академічних есе) студентів-філологів, майбутніх фахівців в галузі англійської мови. Опису отриманих результатів та розробленої технології присвячується ця стаття.

Викладення основного матеріалу дослідження

Дослідження здійснювалось з 2016/2017 навчального року по 2019/2020 навчальний рік із залученням 97 студентів-філологів II та III курсів, які вивчали англійську мову як спеціальність в Університеті ім. Альфреда Нобеля (м. Дніпро). Види (піджанри) жанру англomовного академічного есе, яких студентів навчали писати, включали три базових піджанри такого есе: «особистісна думка», «за та проти», «проблема і рішення».

Проектно-комп'ютерна технологія, яка була розроблена, базується на 12 етапах відпрацювання і розвитку у студентів навичок і вмінь написання академічного есе кожного з трьох виділених піджанрів. Усі ці етапи розподіляються на етапи офф-лайн (суто проектні етапи) та етапи змішаної офф-лайн – он-лайн і суто он-лайн навчальної роботи (проектно-комп'ютерні етапи):

1. Офф-лайн. Інструктаж викладача перед початком виконання проектного завдання усією групою студентів, а також призначення групою студента-керівника проекту.

2. Офф-лайн та он-лайн. Планування тими, хто навчаються, своєї проектної роботи через загальногрупове обговорення (тільки англійською мовою, як і уся подальша проектна навчальна діяльність) і збір матеріалів для цієї роботи. Таке обговорення передбачає призначення окремих студентів або малих груп для збирання необхідної для проекту інформації через Інтернет-пошук («дослідники», як такі студенти називалася за їх функцією в проектуванні). Тим же «дослідникам» пропонується обрати і обґрунтувати тему письмової роботи, яка буде писатися усією групою. Їм також доручається підготовка вправ для опанування іншими студентами інформації, здобутої «дослідниками» через

Інтернет-пошук. Нарешті, у функції цих студентів входить і підготовка видів навчальної діяльності для обговорення та опрацювання теми, обраною для написання есе усією групою (обговорення та опрацювання у плані загальної підготовки до написання есе). До цього етапу входить також сам збір всієї необхідної інформації призначеними студентами-«дослідниками», підготовка ними відповідних вправ та видів навчальної діяльності.

3. Офф-лайн. Надання «дослідниками» зібраної інформації всій групі (презентація), її обговорення та опрацювання учасниками проекту через виконання вправ, запропонованих тими ж «дослідниками».

4. Офф-лайн. Обрання теми для написання есе на основі пропозицій «дослідників». Обговорення та змістовний аналіз оптимальних шляхів інтерпретації обраної теми – знов таки використовуючи запропоновані студентами-«дослідниками» види навчальної діяльності.

5. Офф-лайн та он-лайн. Розподіл усієї групи студентів на малі групи для обговорення у цих малих групах, як слід писати есе за обраною темою; за цим слідує індивідуальне написання кожним членом малої групи першої чернетки есе через використання текстового редактора; написання супроводжується взаєморецензуванням та взаємокоментуванням (через електронну пошту), після чого в текстовому редакторі пишеться друга чернетка і так далі до здійснення передостаннього індивідуального саморедагування – знов-таки в текстовому редакторі – написаного есе (процесуальний підхід [19]).

6. Он-лайн. Передання через електронну пошту усіх написаних творів керівником проекту призначеним ним «редакторам». У їх число обов'язково входять ті, хто виступали як студенти-«дослідники» та збрали початкову інформацію для виконання проекту, а також (по черзі) декілька інших студентів. «Редактори» проводять у текстовому редакторі фінальну анонімну (не знаючи прізвищ авторів робіт, які перевіряються) перевірку, рецензування, коментування та оцінювання творів, що вони отримали.

7. Он-лайн. Фінальне саморедагування у текстовому редакторі кожним автором свого есе для усунення недоліків, виявлених «редакторами» (див. попередній етап).

8. Он-лайн. Передання через електронну пошту усіх написаних творів викладачеві, який, використовуючи текстовий редактор, перевіряє їх та оцінює для себе (без повідомлення студен-

Модель навчального процесу з навчання англійського академічного письма в двотижневому проектно-комп'ютерному циклі

Аудиторна проектно-комп'ютерна робота (ПКР)			Позааудиторна ПКР		
№ заняття у проектно-комп'ютерному циклі, на якому ведеться ПКР	Назва етапу (з його номером) ПКР	Часові витрати на ПКР. Розподіл часових витрат на занятті на: ПКР/звичайну (непроектну) аудиторну роботу (ЗАР); у %/від загального часу заняття	№ заняття у проектно-комп'ютерному циклі, після якого ведеться позааудиторна ПКР	Назва етапу (з його номером) ПКР	Часові витрати на позааудиторну ПКР. Розподіл позааудиторних часових витрат на: ПКР/звичайну (непроектну) позааудиторну роботу (ЗПР); у %/від загального часу, запланованого на позааудиторну роботу
I	1. Інструктаж викладача перед початком виконання проектного завдання студентами та обрання керівника проекту.	15 хв	I	2. Збір студентами-«дослідниками» матеріалів для ПКР (включаючи формулювання теми для написання есе, добір та розробку вправ і видів навчальної діяльності).	60–120 хв
	2. Планування студентами своєї проектно-роботи через загальногрупове обговорення.	15 хв Усього за заняття: 30 хв ПКР/50 хв ЗАР; 37,5% ПКР/62,5% ЗАР			Усього із запланованого на позааудиторну роботу часу: 60–120 хв ПКР/100–40 хв ЗПР; 37,5%–75% ПКР/62,5%–25% ЗПР.
II	3. Надання «дослідниками» зібраної інформації всій групі (презентація), її загальногрупове обговорення та опрацювання учасниками проекту аспектів написання есе певного піджанру.	30 хв	II	5. Етап, пов'язаний з практичним написанням студентами есе певного піджанру (написання чернеток, взаєморецензування та взаємокоментування, саморедагування). 6. «Зовнішнє» взаєморецензування, взаєморедагування та взаємооцінювання усіх написаних творів.	До 80 хв
	4. Обрання теми для написання есе на основі пропозицій «дослідників», обговорення та змістовний аналіз оптимальних шляхів інтерпретації обраної теми.	30 хв			До 30 хв
	5. Етап, пов'язаний з практичним написанням студентами есе певного піджанру (обговорення майбутнього есе в малих групах).	20 хв Усього за заняття: 80 хв ПКР/0 хв ЗАР; 100% ПКР/0% ЗАР			Усього із запланованого на позааудиторну роботу часу: 120 хв ПКР/60 хв ЗПР; 62,5% ПКР/37,5% ЗПР

Продовження таблиці

Аудиторна проектно-комп'ютерна робота (ПКР)		Позааудиторна ПКР	
№ заняття у проектно-комп'ютерному циклі, на якому ведеться ПКР	Назва етапу (з його номером) ПКР	Часові витрати на ПКР. Розподіл часових витрат на занятті на: ПКР/звичайну (непроектну) аудиторну роботу (ЗАР); у %/% від загального часу заняття	№ заняття у проектно-комп'ютерному циклі, після якого ведеться позааудиторна ПКР
III	7. Фінальне саморедагування кожним автором свого есе і надсилання його викладачеві.	До 15 хв Усього за заняття: 15 хв ПКР/65 хв ЗАР; 18,75% ПКР/81,25% ЗАР	III
IV	11. Загальногрупове обговорення та оцінювання результатів виконання проекту за участю і під керівництвом викладача.	До 20 хв Усього за заняття: 20 хв ПКР/60 хв ЗАР; 25% ПКР/75% ЗАР	IV
	Загальні витрати часу на ПКР в двоїтижневому проектно-комп'ютерному циклі заняття:	В аудиторній роботі: 145 хв з 320 хв чотирьох двоїтижневих аудиторних занять (45,3%)	У позааудиторній роботі: 220–280 хв з 480 хв, що заплановані на позааудиторну роботу після перших трьох двоїтижневих аудиторних занять двоїтижневого проектного циклу (45,83%–58,33%)
	Назва етапу (з його номером) ПКР	8. Перевірка студентських робіт викладачем «для себе» та розміщення цих робіт на блозі. 9. Читання та оцінювання усїма студентами розміщених на блозі письмових робіт одногрупників. 10. Підрахунок результатів студентського оцінювання робіт одним із учасників проекту для виділення трьох найкращих робіт і встановлення рейтингу всіх інших робіт.	Часові витрати на позааудиторну ПКР. Розподіл позааудиторних часових витрат на: ПКР/звичайну (непроектну) позааудиторну роботу (ЗІПР); у %/% від загального часу, запланованого на позааудиторну роботу Для етапу 8 часові витрати не підраховуються, оскільки стосуються тільки викладача До 40 хв Для етапу 10 часові витрати не підраховуються, оскільки стосуються тільки одного студента Усього із запланованого на позааудиторну роботу часу: 40 хв ПКР/120 хв ЗІПР; 25% ПКР/75% ЗІПР
	12. Оприлюднення кращих есе на вебсторінці кафедри.		Для етапу 12 часові витрати не підраховуються, оскільки не стосуються навчального процесу

там своїх висновків та оцінки), а потім розміщує усі роботи (анонімно, без називання авторів кожної з робіт) на спеціально створеному блозі.

9. Он-лайн. Читання усіма студентами групи, а також студентами інших груп, які у той же період проходять експериментальне навчання, усіх виставлених на блозі анонімних робіт і оцінювання цих робіт онлайн з використанням наданої на тому ж блозі таблиці оцінювання.

10. Он-лайн. Виявлення найкращої/их роботи/їт за результатами онлайн-ого студентського оцінювання і встановлення рейтингу всіх інших робіт (виконується одним зі студентів, який був призначений керівником проекту).

11. Офф-лайн. Загальногрупове обговорення результатів проектно-комп'ютерної роботи. Це обговорення веде викладач та керівник проекту і у ньому викладач оприлюднює своє оцінювання кожного з написаних есе; всі учасники спільно обговорюють враження та зауваження щодо виконання проекту взагалі. Здійснюється остаточне визначення трьох найкращих робіт з урахуванням оцінок не тільки учасників проекту, але й викладача.

12. Он-лайн. Розміщення трьох виділених найкращих робіт на вебсторінці кафедри, щоб з ними могли ознайомитися усі бажаючі.

Модель навчального процесу з навчання написання англomовного академічного есе того чи іншого піджанру в двотижневому циклі занять з використанням у ньому проектно-комп'ютерної технології наводиться у таблиці.

З наведеного опису розробленої технології видно, наскільки повно та органічно в ній сполучаються усі базові характеристики навчання англomовного письма через проектно-навчальну діяльність студентів і навчання цього письма через використання комп'ютерної техніки і навчальної діяльності он-лайн. Результативність створеної технології була доведена у проведеному експериментальному дослідженні, яке буде детально розглянуте у наступній статті. У цій же статті доцільно навести лише остаточний висновок з цього експериментального дослідження, який зводиться до того, що студенти, які навчалися англomовного академічного письма за допомогою проектно-комп'ютерної технології, досягли принаймні вдвічі кращих показників розвитку відповідних навичок і вмінь у порівнянні зі студентами, які оволодівали таким письмом через традиційні методики навчання йому.

Висновки

Наведені у статті дані демонструють дуже широкі можливості і дуже позитивні результати використання розробленої проектно-комп'ютерної технології в навчанні англomовного академічного письма, тобто в навчанні написання англomовних академічних есе різних піджанрів, студентів-філологів, які вивчають англійську мову як спеціальність у мовних ЗВО. Це дає підстави для того, щоб розробити аналогічні проектно-комп'ютерні технології і для навчання інших жанрів англomовного письма і не тільки в мовному ЗВО, а й в інших типах навчальних закладів. Створення та перевірка ефективності таких технологій є перспективою подальших досліджень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Graddol D. English next. Why global English may mean the end of 'English as a Foreign Language'. — British Council, 2006. — 128 p.
2. Тарнопольский О.Б., Кожушко С.П. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 288 с.
3. Тарнопольский О.Б., Кожушко С.П., Рудакова М.В. Writing Academically (Писати академічно): Посібник для навчання академічного письма англійською мовою студентів вищих мовних навчальних закладів. — К.: Фірма «ІНККОС», 2006. — 228 с.
4. Штельмах О.В. Метод проектів у навчанні іноземній мові студентів нефілологічних спеціальностей під час позааудиторної роботи // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. — 2013. — № 6(32). — С.289-298.
5. Fried-Booth D.L. Project work. — Oxford: Oxford University Press, 1996. — 89 p.
6. Тітова В.В. Модульно-проектна методика навчання англійської мови студентів вищих технічних закладів освіти : дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. — К., 2001. — 268 с.
7. Чечель И. Метод проектов: субъективная и объективная оценка результатов // Директор школы. — 1998. — № 4. — С.3-10.
8. Руснак Д.А. Формування граматичної компетенції в майбутніх викладачів французької мови з комп'ютерною підтримкою: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. — К., 2009. — 24 с.
9. Веретенникова В.П., Кузнецова Г.П. Теоретические основы обучения чтению с использованием компьютерной обучающей программы // Наукові праці ОНАЗ ім. О.С. Попова. — 2008. — № 2. — С.125-127.

10. *Каменський О.І.* Методика формування англомовної компетенції студентів економічних спеціальностей заходами комп'ютерних технологій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук – Одеса, 2009. – 22 с.

11. *Чирва І.В.* Методика навчання майбутніх інженерів-програмістів англійського діалогічного мовлення з використанням комп'ютерних технологій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. – К., 2008. – 22 с.

12. *Egbert J.L.* Conducting research on CALL // CALL research perspectives. – Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum, 2005. – P.3-8. <https://doi.org/10.4324/9781410613578>

13. *Motteram G.* Communicating with computers // A special interest in computers. Learning and teaching with information and communications technologies / Ed. by P. Brett and G. Motteram. – Whitstable, Kent: IATEFL, 2000. – P.73-91.

14. *Бєбих В.В.* Організація самостійної роботи майбутніх фінансистів у процесі самостійного навчання англомовного ділового писемного спілкування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. – К., 2009. – 24 с.

15. *Свиридюк В.П.* Методика навчання німецького писемного мовлення студентів-заочників вищих мовних навчальних закладів на основі використання дистанційного курсу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. – К., 2007. – 22 с.

16. *Kern R.* Perspectives on technology in learning and teaching languages // TESOL Quarterly. – 2006. – Vol. 40. – № 1. – P.183-210. <https://doi.org/10.2307/40264516>

17. *Barrett B., Sharma P.* The Internet and Business English. – Oxford: Summertown Publishing, 2003. – 198 p.

18. *Warschauer M., Schetzer H., Meloni C.* Internet for English teaching – Alexandria, VA: TESOL, 2000. – 176 p.

19. *White R., Arndt V.* Process writing. – Harlow: Longman, 1991. – 186 p.

ПРОЕКТНО-КОМПЬЮТЕРНАЯ ТЕХНОЛОГИЯ В ОБУЧЕНИИ АНГЛОЯЗЫЧНОМУ АКАДЕМИЧЕСКОМУ ПИСЬМУ СТУДЕНТОВ ЯЗЫКОВОГО ВУЗА

Тарнопольский О.Б., Сторожук С.Д.

Обучение англоязычному письму является одной из главных задач англоязычной подготовки студентов языковых вузов – будущих преподавателей английского языка, переводчиков и прикладных лингвистов. Это обусловлено тем, что именно письменная речь чем дальше, тем больше становится ведущей формой международного общения на английском языке как языке глобальной/планетарной коммуникации, особенно когда речь идет о коммуникации профессиональной, прежде всего научной. Главной составляющей в формировании навыков и умений англоязычного письма студентов языковых вузов является обучение их письму академическому (т.е. написанию академических эссе), поскольку именно овладение этим письмом – основной путь к тому, чтоб научиться писать на английском языке самые сложные виды профессиональных научных документов, таких как научные статьи, тезисы, тексты докладов и т.п. Названное обучение только начинает исследоваться в украинской методике, а использование для него проектно-компьютерной технологии еще не изучалось вовсе. Это и обусловило выбор указанной научной проблемы предметом рассмотрения в статье. В ней анализируется разработанная авторами проектно-компьютерная технология, которая базируется на 12 этапах отработки и развития у студентов навыков и умений написания академического эссе каждого из трех избранных поджанров («личное мнение», «за и против», «проблема и решения»). Все эти этапы разделяются на этапы оффлайн (чисто проектные этапы) и этапы смешанной оффлайн – он-лайн и чисто он-лайн учебной работы (проектно-компьютерные этапы). Приводится характеристика каждого из этапов и предлагается модель учебного процесса в условиях использования проектно-компьютерной технологии, а также данные о практической эффективности этой технологии. Делается вывод о целесообразности ее широкого внедрения в курсах английского языка как в языковом, так и в неязыковом вузе.

Ключевые слова: языковой вуз, англоязычное академическое письмо, проектно-компьютерная технология, этапы отработки навыков и умений академического письма.

Надійшла до редакції 09.10.2020

PROJECT-COMPUTER TECHNOLOGY IN TEACHING ENGLISH ACADEMIC WRITING TO STUDENTS OF LINGUISTIC HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Tarnopolsky O.B., Storozhuk S.D.

Alfred Nobel University, Dnipro, Ukraine

Teaching writing in English is one of the principal tasks of English training of students in linguistic higher educational institutions, i.e. of training future teachers of English, translators, and applied linguists. This is due to the fact that written speech is more and more taking the position of the leading form of international communication in English as the global/planetary language of such communication, especially if that communication is professional, and, in particular, the academic one. For students of linguistic higher educational institutions, the main constituent of their English writing training is teaching them English academic writing (i.e. writing academic essays) because gaining command of just such writing skills serves as the basic means of mastering the skills of writing in English the most sophisticated types of written papers, such as professional articles, theses, presentation texts, etc. This kind of teaching only now begins to be researched in Ukrainian methodology of foreign language instruction, while using the project-computer methodology for that has not been researched at all as yet. This was the stimulus for choosing the above-mentioned issue as the subject matter of consideration in this article. It analyzes the project-computer technology developed by the authors and consisting of 12 stages of forming students' academic essay writing skills in three selected sub-genres of such essays ("personal opinion," "for and against," "problems and solutions"). All these stages are divided into the stages of off-line (purely project stages) and stages of blended off-line – on-line and purely on-line learning activities (project-computer stages). The characteristics of every stage are discussed and the model of the teaching/learning process in the conditions of using project-computer technology is suggested. The information concerning the practical efficiency of this technology is given. The conclusion is made about the rationality of introducing such a technology into courses of English at both linguistic and non-linguistic higher schools.

Keywords: linguistic higher educational institution, academic writing in English, project-computer technology, stages of developing academic writing skills.

REFERENCES

1. Graddol D. English next. Why global English may mean the end of 'English as a Foreign Language. British Council, 2006, 28 p.
2. Tarnopol'skyj O.B. *Metody'ka navchannya studentiv vy'shhy'x navchal'ny'x zakladiv py's'ma anglijs'koyu movoyu* [Methods of teaching English writing to students of higher educational institutions]. Vinny'cya: Nova kny'ga, 2008, 288 p. (in Ukrainian).
3. Tarnopol's'ky'j O.B., Kozhushko S.P., Rudakova M.V. *Writing Academically (Py'saty' akademichno): Posibny'k dlya navchannya akademichnogo py's'ma anglijs'koyu movoyu studentiv vy'shhy'x movny'x navchal'ny'x zakladiv* [Writing Academically: Textbook for teaching academic writing in English to students of higher linguistic educational institutions]. Kyiv, Firma «INKOS», 2006, 228 p.
4. Shtel'max O.V. *Metod proektiv u navchanni inozemnij movi studentiv nefilologichny'x special'nostej pid chas pozaaudy'tornoyi roboty* [Project method in teaching a foreign language to students of non-philological specialties in out-of-class work]. Pedagogichni nauky: teoriya, istoriya, innovacijni tehnologiyi, 2013, no. 6(32), pp.289-298. (in Ukrainian).
5. Fried-Booth D.L. Project work. Oxford: Oxford University Press, 1996, 89 p.
6. Titova V.V. *Modul'no-proektna metody'ka navchannya anglijs'koyi movy' studentiv vy'shhy'x technichny'x zakladiv osvity: dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk* [Module-project method of teaching English to students of higher technical educational institutions: candidate of pedagogy dissertation]. K., 2001, 268 p. (in Ukrainian).
7. Chechel' I. *Metod proektiv: sub'ektivnaya i ob'ektivnaya otsenka rezul'tatov* [Project method: the subjective and objective evaluation of results]. Direktor shkoly, 1998, no. 4, pp.3-10. (in Russian).
8. Rusnak D.A. *Formuvannya gramaty'chnoyi kompetencyi v majbutnix vykladachiv francuz'koyi movy' z komp'yuternoyu pidtry'mkoyu: avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk* [Developing the grammatical competence of future teachers of French with computer help: candidate of pedagogy dissertation abstract]. Kyiv, 2009, 24 p. (in Ukrainian).
9. Veretenny'kova V.P., Kuzneczova G.P. *Teoreticheskie osnovy obuchenija chteniju s ispol'zovaniem komp'yuternoj obuchajushhej programy*. [Theoretical foundations of teaching reading with the use of a computer training program]. Naukovi praci ONAZ im. O.S. Popova, 2008, no. 2, pp.125-127. (in Russian).
10. Kamens'kyj O.I. *Metody'ka formuvannya angломovnoyi kompetencyi studentiv ekonomichny'x special'nostej zasobamy' komp'yuterny'x tehnologij: avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk* [Methodology of developing English competence of students of Economics with the help of computer technologies: candidate of pedagogy dissertation abstract]. Odesa, 2009, 22 p. (in Ukrainian).
11. Chirva I.V. *Metody'ka navchannya majbutnix inzheneriv-programistiv anglijs'kogo dialogichnogo movlennya z vy'kory'stannjam komp'yuterny'x tehnologij: avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk* [Methodology of teaching future engineers-programmers English dialogic speaking with using computer technologies: candidate of pedagogy dissertation abstract]. Kyiv, 2008, 22 p. (in Ukrainian).
12. Egbert J.L. Conducting research on CALL. CALL research perspectives, Mahwah, New York, Lawrence Erlbaum, 2005, pp.3-8. <https://doi.org/10.4324/9781410613578>
13. Motteram G. Communicating with computers. A special interest in computers. Learning and teaching with information and communications technologies. Whitstable, Kent: IATEFL, 2000, pp.73-91.
14. Bebyx V.V. *Organizaciya samostijnoyi roboty' majbutnix finansy'stiv u procesi samostijnogo navchannya angломovnogo dilovogo py'semnogo spilkuvannya: avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk* [Organization of independent work of future financiers in the process of independently learning written business communication in English: candidate of pedagogy dissertation abstract]. Kyiv, 2009, 24 p. (in Ukrainian).
15. Svy'ry'dyuk V.P. *Metody'ka navchannya nimecz'koyu py'semnogo movlennya studentiv-zaochny'kiv vy'shhy'x movny'x navchal'ny'x zakladiv na osnovi vy'kory'stannya dy'stancijnogo kursu: avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk* [Methods of teaching German writing to correspondence students of tertiary language schools on the basis of distance learning course: candidate of pedagogy dissertation abstract]. Kyiv, 2007, 22 p. (in Ukrainian).
16. Kern R. Perspectives on technology in learning and teaching languages. TESOL Quarterly, 2006, vol. 40, no.1, pp.183-210. <https://doi.org/10.2307/40264516>
17. Barrett B., Sharma P. The Internet and Business English. Oxford: Summertown Publishing, 2003, 198 p.
18. Warschauer M., Schetzer H., Meloni C. Internet for English teaching. Alexandria, VA: TESOL, 2000, 176 p.
19. White R., Arndt V. Process writing. Harlow: Longman, 1991, 186 p.